

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Dereito Constitucional: Fontes e Dereitos		Código	612G01003
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público			
Coordinación	Caamaño Domínguez, Francisco Manuel	Correo electrónico	f.caamano@udc.es	
Profesorado	Caamaño Domínguez, Francisco Manuel García Vázquez, Sonia Jove Villares, Daniel	Correo electrónico	f.caamano@udc.es sonia.garcia.vazquez@udc.es d.jove.villares@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>O estudo da materia: Fontes e Dereitos; ten por obxectivo a formación do xurista nos aspectos craves do Dereito Público e algúns que comprenden todo o Dereito.</p> <p>A Constitución é a norma fundamental do Estado e iso reflíctese en todas as disciplinas xurídicas, fronte ás que se sitúa nunha posición de predominio xerárquico e natureza basililar.</p> <p>Obxectivo da formación constitucional é o estudo das fontes do dereito que a Constitución recolle e a propia natureza especial da Constitución como norma xurídica e fonte das fontes do Dereito.</p> <p>Ademais, o Dereito Constitucional é o Dereito da forma democrática de organización estatal, cuxa normativa esencial se analizará neste cuatrimestre e no seguinte, a través da materia: Organización constitucional do Estado;.</p> <p>O obxectivo fundamental no que radica este cuatrimestre sería a análise dos dereitos fundamentais que a Constitución recolle e as garantías normativas, xurisdiccionais e institucionais dos mesmos.</p>			

Plan de continxencia

INDICACIÓNS PARA ESTUDANTES DO GRAO TURNO DE MAÑÁ

(Profesor Dr. Francisco Caamaño)

MODIFICACIÓNS NA AVALIACIÓN:

As instrucións serán publicadas en MOODLE ou TEAMS, ou publicitadas na aula.

INDICACIÓNS PARA ESTUDANTES DO GRAO TURNO DE TARDE

(Profesora Dra. Sonia García Vázquez)

XENERAL E CONTIDOS DA MATERIA:

Se como consecuencia da pandemia de covid-19 fose imprescindible, tomaríanse as medidas necesarias para poder continuar a docencia de modo non presencial, sen modificacións esenciais na materia obxecto do programa da materia.

METODOLOXÍA:

Neste escenario, exporíase un cronograma semanal aos estudantes que operaría como guía básica das actividades, casos prácticos e materia que sería obxecto de estudo e análise nese lapso temporal.

Íríase subindo material didáctico, en principio, á plataforma MOODLE, como consecuencia das dificultades e distinta casuística que algúns estudantes adoitan presentar: non teñen acceso a programas como, por exemplo, TEAMS, debido ás súas conexións a internet (algúns terían que conectarse desde o móbil e sen rede wifi), ou ben, aos sistemas operativos dos seus computadores que non sempre son compatibles con eses programas. Ante todo, é preciso asegurar o acceso de todos en igualdade á información académica esencial. Se fose posible, usaríamos TEAMS para o desenvolvemento de sesións lectivas.

En principio, poderanse subir a Moodle: 1) Comentarios sobre cuestións de actualidade para convidar á reflexión e á análise xurídica (non terán que ser entregados por escrito, salvo que se inclúa un aviso explícito respecto diso); 2) Esquemas explicativos; 3) Borradores de anotacións sobre as materias obxecto do programa; 4) Vídeos de interese para seguir a materia e 5) Calquera outro recurso ou material didáctico que se considere pertinente ou que poida resultar de utilidade.

MECANISMOS DE ATENCIÓN PERSONALIZADA:

Quedo a disposición de todos a través do correo electrónico, MOODLE ou TEAMS para calquera consulta sobre a materia. Se alguén tivese algunha dificultade adicional, pode concretarse unha tutoría específica.

MODIFICACIÓNS NA AVALIACIÓN:

Polo que respecta á avaliación, manteríase un exame final da materia en modalidade test, previsiblemente, a través da plataforma MOODLE. En relación a dita proba de avaliación, adianto algunha información que pode ser de interese:

-Tipoloxía ou modalidade de proba: Test a través da plataforma MOODLE

-Tempo total dispoñible: 20 a 30 minutos.

-Hora de conexión: Dadas as circunstancias de excepcionalidade, sobrecargas nos servidores e bloqueos das plataformas, todos os alumnos/as que desexen realizar a proba deben estar conectados, como mínimo, dez minutos

antes. Recoméndase conectarse, polo menos, media hora antes do inicio da proba.

-Puntuación total: 10 puntos (calcularase, posteriormente, o 60% desa cualificación e sumárase a puntuación das prácticas, o 40% restante).

-Número de preguntas: 20 / 30 preguntas

-Número de posibles respostas: 4 posibles respostas (unha delas será neutra e o estudante poderá marcar -non responder-). Só haberá unha resposta correcta.

-Penalización por resposta incorrecta: 20% valor pregunta.

-Penalización por acceso indebido a exame: Moodle rexistra automaticamente o acceso de todos os usuarios ao exame co seu nome e apelidos. Salvo autorización expresa da profesora, os estudantes deberán realizar o exame na quenda que lles corresponda ou naquel no que se integraron ao longo do curso e no que entregasen as súas prácticas ou tarefas interactivas. Se un estudante accede indebidamente ao exame e non o realiza, ou despois de revisar as preguntas do exame expón problemas de conexión sobrevividos, a súa puntuación será automaticamente de Suspenso (0). A profesora debe asegurar unhas mínimas garantías para respectar a igualdade de oportunidades entre todos os estudantes.

-De modo excepcional, se a pesar de todas as medidas postas a disposición dos estudantes, algún alumno/a tivese problemas sobrevividos e constatables de conexión, avaliaráselle a través dun exame oral ese mesmo día.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecemento das principais institucións xurídicas.	A1 A4 A6	B8 B3 B5	C1 C6
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	A2	B7 B2	C3 C8
Percibir o carácter sistemático do ordenamento xurídico.	A3 A5 A10	B1	
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A5 A9 A13 A14 A15	B6 B4	C7
Coñecer as distintas manifestacións do dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual	A7 A8	B12 B13	
Saber interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico	A2 A3 A5 A6 A8 A10 A11	B2	C2
Saber comprender e redactar documentos xurídicos.	A9 A11 A12 A13 A14	B8 B2 B3	C1 C5
Saber empregar a oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).	A8 A9 A11 A12		
Traballar de forma autónoma afrontando os problemas constitucionais con iniciativa e capacidade crítica.	A1 A2 A3	B9	C5 C7 C8
Traballar de forma colaborativa.		B8 B10 B11	C1 C2 C4 C6 C8
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.	A2 A4 A5 A10	B8 B11	C4 C6

Desenvolver para o exercicio dunha cidadanía aberta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento.	A1	B8	C4
	A2	B11	C6
	A5		C8

Contidos	
Temas	Subtemas
PRIMEIRA PARTE: INTRODUCCIÓN Tema 1: O Estado Moderno.	1) Evolución do Estado. Características e elementos. 2) Clasificación dos Estados. A evolución do Estado de Dereito (Estado liberal e Estado social). Estado democrático e principio democrático. Estados centralizados e Estados descentralizados
Tema 2: Orixe histórica do constitucionalismo	1) As raíces do constitucionalismo moderno. 2) Fases de evolución do constitucionalismo.
Tema 3: Historia Constitucional española	1) Introducción. Características. 2) O Estatuto de Bayona. 3) A Constitución de 1812. 3) O Estatuto Real de 1834. 4) A Constitución de 1837. 5) A Constitución de 1845. 6) A Constitución ?non nata? de 1856. 7) A Constitución de 1869. 8) A I República e o Proxecto Federal de 1873. 9) A Restauración monárquica: A Constitución de 1876. 10) A crise constitucional e a ditadura de Primo de Rivera. 11) A II República española e a Constitución de 1931. 12) As Leyi Fundamentais do franquismo.
Tema 4: A transición política e o proceso constituínte	1) O Poder Constituínte. 2) A transición do réxime franquista ao sistema constitucional. O imposible continuísmo do franquismo. A vía do consenso. 3) A Lei para a Reforma Política e as eleccións de 15 de xuño de 1977.
SEGUNDA PARTE: FONTES DO DEREITO Tema 5: O concepto de Constitución.	1) A Constitución como norma xurídica. 2) A Constitución como fonte do Dereito. 3) Os principios estruturadores do ordenamento xurídico. 4) A reforma da Constitución española de 1978: o procedemento ordinario e o procedemento agravado
Tema 6: O sistema de fontes.	1) A Lei ordinaria. 2) A Lei Orgánica. Concepto. Materias reservadas á Lei Orgánica. 3) Os actos con forza de lei: A) Decreto-Lei, B) Decreto legislativo, C) Regulamentos. Regulamentos parlamentarios. 4) Os Estatutos de Autonomía. 5) O Dereito Comunitario. As normas comunitarias orixinarias e derivadas. 6) As normas internacionais. O artigo 10.2 CE como cláusula de interpretación de dereitos e liberdades.
TERCEIRA PARTE: DEREITOS FUNDAMENTAIS. GARANTÍAS DOS DEREITOS Tema 7: O principio de igualdade.	1) Igualdade ante a lei e igualdade na lei. 2) Igualdade e non discriminación. Accións positivas.
Tema 8: O dereito á vida e á integridade física.	1) Significado do dereito á vida e protección do nasciturus. 2) Titularidade do dereito á vida. A cuestión do aborto. 3) A eutanasia e o suicidio. 4) A prohibición da tortura e dos tratos degradantes ou inhumanos. 5) A abolición da pena de morte.
Tema 9: O dereito á liberdade ideolóxica e á liberdade relixiosa.	1) Contido. 2) Titularidade. 3) Artigos 16.1, 16.2 e 16.3 CE. 4) A posición da Estar fronte ao fenómeno relixioso. Relacións do Estado coas confesións relixiosas. Os Tratados coa Igrexa católica e os Convenios coas confesións minoritarias.
Tema 10: Dereitos personalísimos	1) O dereito á honra, o dereito á intimidade e o dereito á propia imaxe. A Lei Orgánica 1/1982. 2) O dereito á inviolabilidade do domicilio. 3) O dereito ao segredo das comunicacións. 4) A protección de datos e as novas tecnoloxías.
Tema 11: O dereito de reunión e manifestación.	1) Definición do dereito de reunión. Caracteres. 2) Límites ao dereito de reunión. 3) Titularidade ou suxeitos do dereito de reunión. 4) O concepto do dereito de manifestación. 5) Comunicación previa. Contido da comunicación.

Tema 12: O dereito de asociación.	1) Concepto e características dunha asociación. 2) Titularidade do dereito. 3) Contido do dereito. Deber de inscrición rexistral. Obrigación legal de asociarse. 4) Asociacións ilícitas. 5) Disolución dunha asociación. 6) Os partidos políticos: asociacións con réximes particulares. 7) A posible disolución dun partido político.
Tema 13: O dereito á educación	1) Dereito á Educación e Libertade de Ensinanza 2) Educación en principios democráticos e dereitos fundamentais 3) Centros de ensino e poderes públicos 4) A autonomía universitaria
Tema 14: A liberdade de expresión e o dereito á información.	1) Concepto do dereito á información. 2) Contido. 3) Suxeito. 4) Dereito a unha información veraz. 5) Dereito de información e cláusula de conciencia. Dereito de información e segredo profesional. 6) O dereito de rectificación.
Tema 15: As garantías dos dereitos fundamentais.	1) Garantías normativas. 2) Garantías xurisdicionais. 3) Garantías institucionais: O Defensor Do Pobo. 4) A suspensión dos dereitos fundamentais.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B1 B2 B3 B4 B5 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1	0	1
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A7 A10	21	42	63
Seminario	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	7	14	21
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	16	16	32
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	3	6	9
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	2	2	4
Lecturas	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	0	6	6
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	2	0	2
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 A2 A3 A5 A7 A10 B8 B10 B3 B5 C4 C6	3	0	3
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	4	4	8
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	O primeiro día de clase, cada un dos profesores responsables dos diferentes grupos procederá a explicar aos seus alumnos/as a estrutura da guía docente personalizada, así como as materias concretas obxecto de estudo, a distribución aproximada do cronograma e as fontes documentais máis útiles para seguir o curso académico.
Sesión maxistral	As sesións maxistrais constituirán a base teórica que facilite os coñecementos esenciais ao alumno sobre a materia
Seminario	Os seminarios son sesións de traballo cun perfil teórico-práctico especializadas nun tema concreto
Estudo de casos	Estudo de casos prácticos, análises de textos xurídicos ou de xurisprudencia que os docentes expoñan aos alumnos/as. Esta actividade poderá ser presencial ou non presencial.
Análise de fontes documentais	Estudar ou comentar documentos xurídicos, documentos doctrinais ou xurisprudencia do Tribunal Constitucional, Tribunal Europeo de Dereitos Humanos, etc...
Discusión dirixida	Esta actividade será realizada de modo presencial e consistirá na posta en común de opinións sobre unha materia, ou ben, na resolución común de problemas actuais que estean directamente relacionados co obxecto de estudo
Lecturas	Lecturas en sesións presenciais ou non presenciais.
Proba obxectiva	Exame final e, no seu caso, exame parcial (se así o establece o profesor encargado dese grupo)
Eventos científicos e/ou divulgativos	Nos científicos desenvólvese, xeralmente con máis profundidade que nas clases presenciais, un ou varios temas relacionados coa materia. Nos divulgativos as aproximacións non requiren a adquisición de coñecementos específicos previos
Traballos tutelados	Que permiten desenvolver en profundidade desde unha perspectiva teórico-práctica un ou máis problemas xurídicos. Poderán ser individuais ou grupais

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada realizarase de conformidade co descrito no apartado sobre metodoloxías. En principio, a atención xenérica consistiría na tradicional tutoría mediante a cal o profesor/a ponse a disposición dos/as estudantes nun momento temporal concreto co obxecto de que éste/a poida consultar o que estime oportuno en relación ao contido da materia, pero de forma individualizada. Asimesmo, virtualmente os estudantes poderán porse en contacto co profesor/a por e-mail, Moodle ou Teams para formularlle as preguntas que consideren oportunas.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	En sesións de GR e en traballo fora da aula	10
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	Proba de avaliación de competencias xerais e específicas. A superación da materia require a superación desta proba	85
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A7 A10 A11 A12 B8 B9 B10 B11 B3 B5 C1 C4 C6	Plantexamentos teórico-prácticos desde o enfoque de problemas, con orientacións do profesor	5

Observacións avaliación

SITUACIÓN DOS ESTUDANTES CON DEDICACIÓN OU DISPENSA A TEMPO PARCIAL:

Os estudantes con dedicación ou dispensa a tempo parcial, é dicir, que solicitaran e lles fose concedida polo Decano da Facultade de Dereito a exención de asistencia ás aulas presenciais (pódese consultar a normativa que regula o réxime de estudos a tempo parcial), poderán ser avaliados mediante unha proba obxectiva que representará o 100% da nota final da materia, sen necesidade de que entreguen as prácticas ou actividades interactivas. Non obstante, se o alumno desexa optar polo sistema de avaliación continua, deberá facelo constar por escrito ao profesor e obter a súa aprobación tamén por escrito.

SANCIÓN POR COPIA OU PLAXIO:

Calquera intento de copiar nos exames ou plaxiar os traballos ou as prácticas pode ser penalizado cunha nota directa de "SUSPENSO: 0 puntos", independentemente do desenvolvemento do resto do exercicio ou exame.

PREVISIÓNS PARA A PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

Para aprobar o curso, os estudantes deberán acadar unha nota mínima de 5 sobre 10 nas probas obxectivas. Así as cousas, calcularase o 85% e engadiranse as puntuacións obtidas nas tarefas prácticas e interactivas, no seu caso.

O tipo de exame será confirmado, con antelación suficiente, por cada un dos profesores responsables aos seus alumnos na aula.

PREVISIÓNS PARA A SEGUNDA OPORTUNIDADE:

Para aprobar o curso, os estudantes deberán acadar unha nota mínima de 5 sobre 10 puntos nas probas obxectivas. Así as cousas, calcularase o 85% desa cualificación e engadiranse as puntuacións obtidas nas tarefas prácticas e interactivas, no seu caso.

O tipo de exame será confirmado por cada un dos profesores responsables de cada grupo aos seus alumnos na aula.

As cualificacións das actividades prácticas e interactivas manteranse para a segunda oportunidade (xullo).

Como regra xeral, non está permitida a recuperación de actividades prácticas para a segunda oportunidade. Atendendo a circunstancias graves ou excepcionais previstas na normativa e debidamente acreditadas, o persoal docente podería permitir esta recuperación.

@font-face

{font-family:"Cambria Math";

panose-1:0 0 0 0 0 0 0 0 0 0;

mso-font-charset:1;

mso-generic-font-family:roman;

mso-font-format:other;


```
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:0 0 0 0 0 0;}@font-face
{font-family:Calibri;
panose-1:2 15 5 2 2 2 4 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-536870145 1073786111 1 0 415 0;}@font-face
{font-family:"Arial Unicode MS";
panose-1:2 11 6 4 2 2 2 2 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:auto;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:-134238209 -371195905 63 0 4129279 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:Calibri;
mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Calibri;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-fareast-language:EN-US;}MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-family:Calibri;
mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Calibri;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}
```


Fontes de información

Bibliografía básica	A bibliografía recomendada refírese sempre á última edición dispoñible. José Antonio Portero Molina, Constitución y jurisprudencia constitucional, Tirant lo Blanch, Valencia, Fernando Santaolalla, Derecho Constitucional, Dykinson, Madrid, Balaguer Callejón, Francisco (Coordinador), Manual de Derecho Constitucional, Tecnos, Madrid, Volumen I y II. Roberto Blanco Valdés, Introducción a la Constitución de 1978, Alianza, Madrid, María Isabel Vélez (Coord.), Lecciones de Derecho Constitucional, Tirant lo Blanch, Valencia, José Carlos de Bartolomé Cenzano, Derechos fundamentales y libertades públicas, Tirant lo Blanch, Valencia, Miguel Agudo Zamora y otros, Manual de Derecho Constitucional, Tecnos, Madrid Santiago Roura y Javier Tajadura (Dir.), La reforma constitucional, Biblioteca Nueva, Madrid.
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> · José Antonio Portero Molina, ¿Contribución al debate sobre la reforma del Senado?, Revista de Estudios Políticos, n.º 87 (1995), págs. 81-105. · Javier Ruipérez, La protección constitucional de la autonomía, Tecnos, Madrid, 1993 Santiago Roura y Javier Tajadura (Dir.), La reforma constitucional, Biblioteca Nueva, Madrid, 2005. · Ana Aba Catoira, La limitación de los derechos en la jurisprudencia del Tribunal Constitucional Español, Tirant lo Blanch, Valencia, 1999. · Sonia García Vázquez, El estatuto jurídico-constitucional del extranjero en España, Tirant lo Blanch, Valencia, 2007. · Francisco Tomás y Valiente, El reparto competencial en la jurisprudencia del Tribunal Constitucional, Tecnos, Madrid, 1998. Recursos web: http://constitucion.rediris.es/PortadaDERECONS.html http://www.aecpa.es/ http://www.aelpa.org/ http://www.cepc.es/ http://www.constitution.org/ http://www.findlaw.com/cascode/supreme.html http://www.law.umkc.edu/faculty/projects/ftrials/conlaw/home.html http://www.law.upenn.edu/conlaw/ http://www.map.es http://www.congreso.es http://www.senado.es http://www.tribunalconstitucional.es

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fundamentos romanísticos da cultura xurídica occidental/612G01001
 España na configuración histórico-xurídica de Europa/612G01002
 Comunicación oral e escrita/612G01004

Materias que continúan o temario

Organización constitucional do Estado/612G01009
 Dereito Internacional Público/612G01019
 Dereito Público Autonómico/612G01030
 Dereito de estranxeiría/612G01036
 Dereito e biomedicina/612G01040

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías